

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Valja za celo leto..... \$5.00
Za pol leta..... 3.00
Za New York celo leto.... 6.00
Za inosejstvo celo leto.... 7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The Largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Su. and legal Holidays
75,000 Readers

TELEFON: 2876 CORTLANDT
NO. 50. — ŠTEV. 50.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

NEW YORK, MONDAY, MARCH 1, 1920. — PONDELJEK, 1. MARCA, 1920.

TELEFON: 4687 CORTLANDT
VOLUME XXVIII. — LETNIK XXVIII.

JUGOSLOVANI SE HOČEJO POGAJATI Z MIN. PREDS. NITTIJEM

V ITALJANSKIH KROGih V LONDONU SE JE NAMIGNILO, DA SO NASTALE NOTRANJE TEŽKOČE V NOVI DRŽAVI IN DA SE DIPLOMATI KREGAJO MED SEBOJ. — (TO JE PRAVA ITALJANSKA PROPAGANDA, ZAVRATNA IN NESRAMNA). — STALIŠČE NASPROTUJOČIH SI STRANK. — ITALJANSKA NAMIGAVANJA.

London, Anglija, 29. februarja. — Povratek dr. Antona Trumbića, jugoslovanskega ministra za zunanje zadeve, Nikole P. Pašića, ki je načeloval jugoslovanski mirovni delegaciji in M. Radovića, crnogorskega ministrskega predsednika v London, razlagajo tukaj kot znamenje, da se je "razpoloženje na Balkanu ublažilo in da je vsled tega pričakovati rešitve nesrečnega jadranskega spora. Če se niso konference med italjanskim ministrskim predsednikom Nitti-jem ter M. Trumbićem še niso pričele, — in dosti je vzroka za domnevanje, da so se, čeprav se to oficijelno zanikuje, — se bodo pričele takoj v pričetku naslednjega tedna v namenu, da se reši jadranski problem od Italije in Jugoslavije, potem ko je bilo vsled korespondence predsednika Wilsona vsako vmešavanje vesil v to zadevo izključeno.

Nikola Pašić je imel večer dolgo konferenco z ministrskim predsednikom Lloyd George-om in drugi balkanski (!) voditelji, ki se nade sedaj tukaj, so pripravljeni sestati se z angleškim ministrskim predsednikom. Glasilo se je tudi, da se bodo tudi sestali z Nittijem, če bo voljan sprejeti jih. (Velikanska gnada!)

Mr. Trumbić se je večer s svojimi svetovalci posvetoval deset ur neprenehoma. Nato so sporočili, da so pripravljeni posvetovati se vsaki čas z italjanskim ministrskim predsednikom, a so mnenja, da mora priti povabilo za to od njega, ker predstavlja velesile. Na zadnjem sestanku med Nittijem in Trumbićem v Parizu pred dvema meseci, je rekel Trumbić koncem sestanka: Good bye! Nato pa je ministrski predsednik Nitti odgovoril: — Ne, ne, na svidenje!

Jugoslovani so prepričani, da bo sedaj izpolnil tedaj dano besedo.

Težkoče, ki stojijo sedaj na poti konečni uravnavi jadranskega vprašanja, se lahko obrazložijo na kratko na naslednji način:

— Jugoslovani so voljni internacionalizirati Reko, a nasprotujejo italjanskemu koridorju ali hodniku preko jugoslovanskega ozemlja, izjavljajoč, da bi to ogrozilo železnico med Reko in Ljubljano. Glede vsega drugega so pripravljeni pogajati se ter konečno skleniti kompromis.

Italjani pravijo, da jim je vsled navzočnosti D'Annunzija na Reki nemogoče pustiti mesto, da bi postalo mednarodno ter ob istem času tudi opustiti koridor. Trdijo nadalje, da bi ne bila železnica, vadeča v internacionalizirano Reko, ogrožena, kajti vsprko takih pogojev bi bila ta železnica brez vsake vojaške vrednosti. Pravijo nadalje, da bi črta predsednika Wilsona, če bi bila uveljavljena, dopuščala ogroženje Trsta od strani Jugoslavije. (Sami pa zahtevajo strateško mejo).

Wilsonove poslanice dosedaj še niso bile objavljene v Rimu. Pravijo, da se verjame, da korespondence, poslane v Rim, razlikuje od one, izdane v Parizu in Londonu ter da vsebuje nove in važn listine italjanske vlade glede tega vprašanja.

V italjanskih krogih se je večer izjavilo, da po njih mnenju Trumbić in njegovi tovariši ne morejo rešiti jadranske godlje. (Mar je Italjani ne morejo, ker upajo dobiti še več ter podtikajo Jugoslovanom svoje grde namene). Ti Italjani trdijo, da je pričakovati resnega spora med Hrvati in Srbi in da jih je mogoče držati skupaj le toliko časa, dokler bo mogoče vzdržati živo to mednarodno vprašanje. Dostavilo se je, da bo prišlo takoj do razkola, kakor hitro bo rešeno to vprašanje.

V jugoslovanskih krogih so vse to odločno zanikali. Glasilo se je, da je sedanja vlada v soglasju tako glede zunanjih kot notranjih vprašanj in da se je zaobljubila, da bo takoj sklicala ustavodajno skupščino, da reši notranja vprašanja, kakor hitro bodo rešena zunanja.

V teh poročilih se je glasilo, da bi bila tako Anglija kot Francija vesela, če bi se mogli znebiti jadranskega vprašanja. (Seveda, najprej sta ga zmešali, sedaj pa bi si radi umili roke). Če pa bo zahtevala Italija izvršenje Londonske pogodbe, pravita, da bosta to pogodbo izvedli, čeprav nista ravno voljni storiti to. V tem oziru sta tako Anglija kot Francija pozdravili z veseljem poslanico Wilsona in to kljub ostruemu tonu in kljub dejstvu, da je prezgodnja objava v Parizu razdrla neformalna poganjanja, ki so se vršila tukaj, predno je Trumbić odpotoval iz Londona v Pariz.

Nobene možnosti ni, da bi bilo mogoče jugoslovanska-italjanska poganjanja dokončati tekom sedanjega zasedanja sveta ministrskih predsednikov, čeprav bi se konference zavleklo za celi teden. Kljub temu pa bo ministrski predsednik Nitti ostal tukaj, navidezno radi ekonomskih konferenc, ki se bodo vršile.

NEVAERN POLOŽAJ V MALI AZIJI

London, Anglija, 29. februarja. — Skrajno nevaren položaj je nastal v Mali Aziji, tako v vojaškem kot v političnem oziru.

Čeprav je mirovna konferenca večer objavila, da se bo storilo neposredne korake, niso Churchill in druge vojaške oblasti pa posvetovanju izdale na svetlo nikakih posameznosti.

Ker manjka teh, nemorejo opazovati dognati, kake korake bi bilo treba storiti. Priznava se, da nima niti Francija, niti Anglija in tudi ne Italija dosti vojakov, da bi napravile konec nemirom, ki so morali biti dosti obsejni, da so imeli za posledica masakriranja 20,000 ljudi. Še veliko večje važnosti pa je poročilo, da so skupine turške in arabske čete zavzele Aleksandreto.

Če se poročilo o padcu Aleksandrete uresniči in s tem tudi odpad prince Fajesal od stvari zaveznikov, potem bo to najbolj resni dogodek v mednarodnem položaju izza sklenitve miru z Nemčijo.

POZOR STAVCI!

Tiskarna "Glas Naroda" potrebuje unijskega stavca. Unijaka plača, unijsko delo. Prednost imajo oni, ki znajo staviti na stroj. In tudi ne Italija dosti vojakov, da bi napravile konec nemirom, ki so morali biti dosti obsejni, da so imeli za posledica masakriranja 20,000 ljudi. Še veliko večje važnosti pa je poročilo, da so skupine turške in arabske čete zavzele Aleksandreto.

Slovenic Publishing Co., 23 Cortlandt St., New York City.

HELIGOLAND SEDAJ MASA RAZVALIN

Vsi topovi so odstranjeni, a popolno odstranjenje utrdbo bo vzelo celih sedem let.

Berlin, Nemčija, 27. februarja. — Heligoland, — še dve leti nazaj najbolj nezavzetna trdnjava Nemčije proti napadu z morske strani, — je danes kup razvalin, ki nima nikake vojaške važnosti več. Ostaja le še črna, neškodljiva masa otoka samega, obdana od ton zidov ter premišljeno zgrajenih temeljev za topove.

Nemci, ki so bili zaposleni pri gradnji trdnjave, izjavljajo, da bo treba še nadaljnjih sedem let, da se dovrši "demobilizacija" Heligolanda. Tozadevno delo se vrši že nad eno leto. Vsi topovi so bili odstranjeni, a uničenje pristanških naprav ter drugih utrdb na otoku gre naprej. Zgrajenje trdnjave je stalo več kot 175 milijonov dolarjev, a njeni močnejši topovi so streljali le enkrat tekom cele svetovne vojne. Cilj je bil takrat angleška bojna ladja Shannon. Otok je igral negativno ulogo pri obrambi nemške obali, najbrž reditega, ker so zavezniški izvedenci soglašali v tem, da bi bilo skoro nemogoče pripraviti topove trdnjave k molku.

Temelji pristanišča, ki je dolgo nekako 800 jardov ter široko 500 pardo, obstajajo iz velikih koek konkreta. Celotno pristanišče se bo uničilo. Tla, na katerih stoji je kasarne in na katerih je delalo veliko število Nemcev skozi leta, da jih odtrgajo morju, bodo vrnjena slednjemu.

Čeprav so bili Nemci mnenja, da se je popolnoma prikrilo ostalemu svetu skrivnost Heligolanda, je sedaj postalo znano, da je neki angleški mornariški častnik, ki se je izdajal za ameriškega dijaka, videl vse utrdbe Heligolanda leta 1913.

ŽELEZNICE VRNJE PRIVATNIM LASTNIKOM

Predsednik Wilson je podpisal železniško predlogo. — Malo oporne so bile železnice vrnjene.

Washington, D. C., 28. febr. — Predsednik Wilson je danes zvečer podpisal železniško predlogo, ki določa, naj se železnice vrnejo privatnim lastnikom.

Washington, D. C., 29. febr. — Danes ponoči, eno minuto po polnoči je vlada Združenih držav vrnila vse železnice 230 privanim lastnikom. Vladi jih je upravljalca izza 28. decembra leta 1917. Železnice je izročil generalni ravnatelj Hines. Skupna vrednost znaša dvajset milijard dolarjev.

Vlada je bila prevzela kontrolo nad železnicami po pripravljanju tedanjega zakladniškega tajnika McAdoo-a, ki je smatral vlado kontrolo za absolutno potrebo. Nekaj časa je bil tudi sam železniški ravnatelj, pa je pustil

CAILLAUX JE VIDEL VNAPREJ FINANČNI POLOM

Povedal je sodišču, da niso mirovni delegati razumeli in pojmi problemov po končani vojni.

Pariz, Francija, 27. februarja. — Tekom obravnave v procesu, katerega se je naperilo proti njemu, da je imel izdajalske zveze s sovražnikom, je pričel prejšnji ministrski predsednik Caillaux z ofenzivo, ko je pričel pojasnjevati svoje delovanje v Italiji. Ko se je pečal s svojo ekonomsko politiko, je Caillaux rekel, da je napovedal vnapij ekonomski in finančni kaos, katerega bo zapaziti konec vojne ter tudi priporočil protisredstva, katerega naj bi se porabilo. Videl je že leta 1916, — je rekel, — česar niso mogli razumeti in zapopasti nekateri mirovni delegati leta 1919.

Neizogibno je bilo že leta 1916, — je nadaljeval, — da bo Francija prišla iz vojne globoko zadolžena pri Angliji in v Ameriki. Vojne se vojne z možmi, premogom in jeklom. Francija je dala svoje lastne moze. Za te ni mogoče plačati. Naši anglosaški zavezniki pa so nom dali v družbi z Združenimi državami premog in jeklo.

Edina odpomoč je bila tesnejša ekonomska zveza z Italijo, internacionalizacija bankovev med Španjo, Italijo in Belgijo za preprečenje padanja valute kot ga je opaziti sedaj ter mogoče tudi tesnejše zveza z Italijo.

ZAHTEV SLUŽKINJ.

Rim, Italija, 29. februarja. — Služkinje so imele v Ferrari veliko zborovanje, na katerem so soglasno sprejele resolucijo, tikačo se njih zahtev. Zahteve vključujejo med drugim tudi štirinajst-dnevne počitnice, da bodo mogle služkinje v morskah kopališča, na stroške delodajalcev, ki bodo morali tekom tega časa plačevati dvojne plače radi večjih izdatkov služkinj v morskah kopališčih.

NOV ZRAČNI REKORD.

Turin, Italija, 27. februarja. — Poročnik Braccapa je dosegel nov zračni rekord. V aeroplanu, v katerem so bile štiri osebe, je preletel v eni uri 162 milj.

to službo tedaj, ko je resigniral kot državni zakladničar. Sedanji ravnatelj Hines bo ostal v uradu do 1. maja ter bo reševal v tem času razne pogodbe in pritožbe.

Kot znano, je bil kongres te dni potrdil železniško predlogo ter je do večerjnjega dne čakala predsednikovega podpisa. Organizirano delavstvo, posebno pa farmerji in železničarji so izvajali velik pritisk na predsednika, da bi predložil v eni uri 162 milj.

NOVA ZVEZA ZA IZPLAČEVANJA DENARJA

Naše denarne pošiljave razpošile in izplačuje sedaj po cel Jugoslaviji "Kraljevi poštni čkovni urad" v Ljubljani; to je tal državni zavod, kakor je bila C. k. poštna hranilnica na Dunaju, katera je mnogo let pred svetovno vojno izplačevala naše denarne pošiljave širom avstro-ogrške monarhije.

Jamčimo za vsake denarne pošiljave, toda za kake mogoče so mude v izplačilu, ki bi se povzročilo po drugih, brez naše krivde, pa ne moremo prevzeti nikake odgovornosti

100 krun	\$1.20
200 krun	\$2.25
300 krun	\$3.00
400 krun	\$4.00
500 krun	\$5.00
1,000 krun	\$9.50
5,000 krun	\$47.50
10,000 krun	\$95.00

Osnovna cena za pošiljavo do doma, ko se računostilje s drugimi Denar nam pošlji je najbolje po Domotile Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

TVENKA FRANK SAKNER.

RAZMERE NA PORTUGALSKEM

Portugalska se mora pečati s težkimi problemi. — Inozemci se polastujejo kontrole v industrijah.

Lizbona, Portugalsko, 29. febr. — Ena prvih stvari, ki pade v oči inozemcu na Portugalskem je pomanjkanje vsakega vidnega znamenja vere, katero izpoveduje še vedno pretežna večina portugalskega naroda. Noben duhovnik ali menih ne sme hoditi po cestah v obleki ali uniformi, ki kažejo njegov poklic. Ne smejo se tudi vrtniti nikake verske procesije.

Cerkve, ki so bile po revoluciji zaprte, so sedaj seveda zopet odprli, a pod najstrožjimi omejitvami. Sole pa so popolnoma sekularizirane (izpremenjene v posvetne) ter se glasi, da se v številnih teh šolah veeplja otrokom ateizem ali brezboštvo.

Narod ne reče ničesar vsprko tega zatiranja njegovih verskih pravic, prav kot ni rekel ničesar glede večine drugih vladnih ukrepov, ki so sledili umoru Sidonija Paes. Narod se uada v vse to z neko obupno brezbriznostjo, ki očividno izpodbija narodno življensko silo. Številni Portugalci so v svojem sreč monarhisti in klerikali. Številni bolj zmerni podpiralci revolucije so sedaj razočarani. V današnjih dneh ne vznbuja noben izmed političnih voditeljev dežele navdušenja. Politiko prepušča narod profesionalnim politikam.

Opaziti je sicer aktivno ter splošno razširjeno nezadovoljstvo z ekonomskim položajem dežele, a celo to, najmočnejše politično razpoloženje na Portugalskem v današnjih dneh se kaže le v raztresenih stvarkah, metanju bomb, ki ponavadi zgrešijo svoj cilj ali pa ne eksplodirajo ter v drugih slabotnih poskusih revolucije.

Nezadovoljstvo je brez dvoma v veliki meri pripisovati visokim cenam in to nezadovoljstvo je še ojačeno vsled bedastega razkazovanja luksusa, kateremu se uda-jujo oni, ki so postali tekom vojne bogati. Značilno za sedanji položaj na Portugalskem je, da je najti veliko številu sijajnih avtomobilov po cestah, ki niso bile popravljene skozi leta in ki so na gotovih mestih nesposobne za vsak promet.

Izseljevanje, posebno v Brazilijo, gre veselo naprej. Zaliobg pa se izseljenec ponavadi dobrostoječi kmetje iz rodovitnih severnih provinc ali pa najmočnejši in naj bolj podjetni elementi mestnega prebivalstva.

Neuspešnost onih, ki ostanejo v svoji domači deželi, je dejanski prokletstvo Portugalske. Stara vlada je storila vse, kar je bilo v njeni moči, da iztrebi židovstvo ter liberalizem, a njene nakane se se izjalovile v obeh ozirih. Kjer koli najdete kako cvetočo industrijo, — vinsko, hotelsko, lizbonski sijajni sistem pouličnih železnic, — boste vedno tudi našli Angleže, Belgijce, Amerikance in druge inozemce, ki stojijo na čelu dobičnih podjetij. Banke so bile pred izbruhom vojne povečini v rokah Nemcev, ki se baje sedaj skrivoma vračajo, da se nanovo polastijo kontrole na tem polju in tudi na drugih poljih.

Nemci pa ni nikakor popularni v Lizboni, čeprav je pogosto čuti ugotovilo, da je Portugalska bila in da je še danes pro-nemška. Mogoče je to sumiranje Anglije ter splošno razširjeno prepričanje, da ne bo Portugalska dosti dobila iz zopetne uravnave, ki je dovedla do te ne posebno odkritostne izjave. Francija je še vedno popularna na Portugalskem ter še vedno glavna v avro Portugalskega dela. Velikanska carina, o kot-ena, ki se zavzema za latinsko obdajeje poljedelstva,

PREDSEDNIK PRIPRAVLJA ODGOVOR NA ZADNJO POSLANICO

SENATORJI SE BOJE, DA BI SPOR RADI JADRANSKEGA VPRAŠANJA ZAPLETELI DRUŽENE DRŽAVE V VOJNO. — MINIST. PREDSEDNIKI BODO SPREJELI WILSONOV NACRT.

Washington, D. C., 29. februarja. — Odgovor predsednika Wilsona na zadnjo poslanico ministrskih predsednikov Lloyd George-a in Milleranda, v kateri se je predlagalo novo rešitev, bo hitro sledil objavi angleško-francoskega dokumenta tekom naslednjega tedna. Predsednik se že peča s sestavljanjem ameriškega odgovora. Če ne bo prišla vmes nobena komplikacija potom kake objave od strani Italijanov ali Jugoslovancov, kar je komaj pričakovati, bodo ministrski predsedniki izvedli odgovor tekom naslednjih par dni.

Predsednik Wilson bo v svojem odgovoru gotovo še enkrat na najbolj odločen način povdaril stališče, katero je obrazložil v svoji zadnji dveh poslanicah, namreč, da se ne sme Londonske pogodbe, ki je bila strogo vojna odredba brez vsake pretveze mednarodne pravice ter predstavljajoča dejanski represalijo proti Avstro-Ogrski, uveljaviti pri katerikoli uravnavi zadev med Italijo in Jugoslavijo, temelječi na pravici.

Glasi se, da bodo ministrski predsedniki najbrž sprejeli predlog predsednika Wilsona, ki ga je stavil v svoji zadnji poslanici, da naj se pričnejo nova pogajanja med Italijo ter državo Srbov, Hrvatov in Slovencev in sicer direktnim putem, da se na ta način eventualno reši obstoječi spor. V slučaju sprejema tega predloga pa ni nikakega dvoma, da bo predsednik nadalje zahteval, naj se prične s popolnoma novimi pogajanjimi ter vnapij prizna princip samodoločbe, ki naj bi bil vodilni princip tekom cele razprave, če se hoče, da bi pri tem Amerika nastopila kot razsodnik ali stopila na stran Anglije in Francije. Ni pa povsem nemogoče, da se bo predlagalo popolnoma novo rešitev, pri kateri naj bi se izločilo Anglijo, Francijo in Ameriko kot razsodnike ter stavilo na to mesto povsem nevtralne narode, ki naj bi nastopili kot razsodniki v tem sporu.

Državni department je bil zelo razveseljen, ko je izvedel za željo ministrskih predsednikov, da bi Amerika še naprej vršila pogajanja. Priznava se tudi, da je pritožba zaveznikov, da so v zadregi zaradi odsotnosti ameriških pooblaščenecv, upravičena in da bi brez podlage, čeprav je še nadalje velik problem, kaj bo storil predsednik Wilson v tej zadevi.

Možnost nove vojne v Evropi radi jadranskega vprašanja ter tudi možnost, da bi bile Združene države direktno zapletene v tako vojno, je povdarjal večer senator Thomas iz Colorada. Ni bil je pesimističen glede položaja, temveč tudi izjavil, da so še nadaljni senatorji istega mnenja.

Zelo se bojim, da bo jadransko vprašanje dovedlo do nadaljne vojne v Evropi, — je rekel senator Thomas. — Posledice tega bo bile strašne. Položaj v sedanjem času nam kaže nevarnosti, katerim bi bile izpostavljene Združene države, če bi bile del Lige narodov.

Posledice se mi zdijo gotove in dalekosežne. Če bo postala rešitev nemogoča, kot je moje mnenje, bo vojna enostavno neizogibna. V takem boju, kot stoji stvari sedaj, morajo stopiti Združene države na stran Jugoslavije. Anglija in Francija bi stali na strani Italije in kljub diplomatski kamuflaži poslanic, izmenjanih med našo vlado ter onima Francije in Anglije, je ton dejanski zelo neprijateljski.

— Mr. Thomas je le dal izraza razpoloženju, ki splošno prevladuje v zbornici. Številni ljudje so prepričani, da je položaj prav tako kritičen kot ga opisuje on.

Senator Norris iz Nabraskke ni bil nič bolj optimističen. Po njegovem mnenju je iz cele korespondence razvidno, da ne more Jugoslavlanja upati na boljše pogoje kot so oni, vsebovani v Londonski pogodbi. (Kompromisna črta zaveznikov je potemtakem venčar boljše). Londonske pogodbe pa Jugoslovija noče sprejeti.

Senatorji, ki so povečali veliko pozornosti evropskim razmeram izza premirja, so vznemirjeni radi tendence, da se spravi Zdr. države v nevaren in nepriljubljen položaj. Upajo, da bo mogoče preprečiti krizo, ki bi imela za posledico tak razvoj kot ga napoveduje senator Thomas, a se na drugi strani boje, da se zadeve skoro brezupno pomikajo v tako smer. Predsednik je s svojo opozicijo proti jadranski uravnavi, ki je edina mogoča (!), odbral odprto rano, ki bo postala s potekom tednov bolj nevarna. Vznemirjeni so bili radi neupogljivega značaja diplomatskih poslanic, ki so na zunanji diplomatično uglejane, ki pa delajo položaj vedno bolj kritičnim.

sko kulturo ter demokratične ideale prostosti, enakosti in bratstva. Cinično razpoloženi bodo seveda izjavili takoj, da je neprestani strah Portugalske pred Španjo dovedel do tega razpoloženja napram Franciji. Splošno se domneva, da bi španske čete takoj prekoračile mejo, če bi izbruhnila na Portugalskem kaka resna revolucija.

Portugalske finance so spomenik vladne neupetnosti. Kovani denar esendo, je vreden danes le dvajset pence v angleškem denarju, ki je tudi izgubil precej svoje vrednosti. Izdan je bil papirnati denar v vrednosti angleškega penny-ja in navzgor in sicer v takih množinah, da se portugalski denarni sistem s veliko naglico bliža nižnji francoskih assignatov leta 1793. Plače so v razmerju s sterjenim delom visoke ter je treba več in bolj zanesljivo vodstvo dela. Velikanska carina, o kot-ena, ki se zavzema za latinsko obdajeje poljedelstva,

DENARNE POŠILJAVE V - NETRO, NA GORIŠKO IN NOTRANJE.

Izvršujemo denarne pošiljave popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro po celi Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem po ceni, ki je zasledeno po italjanski armadi. Jamčimo ali garantujemo vsako pošiljavo, toda za kake mogoče namude v izplačilu ne moremo prevzeti nikake odgovornosti.

100 lir	\$ 6.50
300 lir	\$19.75
500 lir	\$30.00
1000 lir	\$60.00

Denar nam pošlji je najbolje po Domotile Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

TVENKA FRANK SAKNER.

**ROJAKI, NAROČAJTE SI
"GLAS NARODA", NAJV
SLOVENSKI DNEVNIK V
DRŽAVAH**

Divja mati

Francoski spisatelj G. de Maupassant

Že petnajst let nisem bil več v Vireloni. Lanske jeseni pa sem se odpravil tja na lov k svojemu prijatelju Servalu, ki je navsezadnje vendarle popravil svojo od Prusov razraščeno graščino.

Stopal sem, lahek kot divja koza, preko polja, pred menoj pa sta bežala moja dva psa. Na sto korakov desno od mene je gajzil Serval čez njivo lučerne. Zavil sem pravkar za grmovje, katero obrobilo je gozd, ter zagledal pred seboj koč v razvalinah.

Hipoma mi je prišla v spomin. kakor sem jo videl zadnjikrat leta 1869., čisto obdano z vinsko trto in s kurami pred vrati. Ali, si morete zamisliti kaj bolj žalostnega kot mrtvo hišo s svojim raztrganim in žalostnim ogrođjem?

Spomnil sem se tudi, kako mi je tankaj nekega dne, ko sem bil zelo izmučen, dobra ženica prinesla kozareček zlatnega vina in kako mi je potem Serval pripovedoval zgodovino prebivalcev te koč. Očeta, starega divjega lovca, so ubili orožniki. Sina, ki sem ga poznal in ki je bil velik, suh fant, so imeli ravnotako za neusmiljenega uničevalca divjačine. Imenovali so jih zato divje. Poklinal sem Servala. Prišel je s svojim dolgokračnim korakom.

Tega vprašam: "Kaj je s ljudmi tam spodaj?" In začel mi je pripovedovati nastopno povest.

Ko je bila vojna napovedana, je moral divji sin, kateremu je bilo takrat trideset let, k vojakom. Mati pa je ostala sama v bajti. Vedeli so, da je imela prihranjenega nekaj denarja, zato je niso preveč obžalovali.

Ostala je torej čisto sama v samotni hišici daleč od vasi, na robu gozda. Sicer pa je ni bilo strah, ker je bila istega kopita kot oče in sin, visoka in suha ter rezekna značaja; le malokrat se je smejala in z njo se ni bilo dobro šaliti.

In tako je divja mati živel svojo prejšnjo življenje v kolibi, ki je bila zapadel globok sneg. Enkrat v tednu je hodila v vas, da si kupi kruha in mesa, nato se je vračala zopet v bajto. Ker se je govorilo, da strašijo po okolici volčevi, je jemala s seboj smovo puško, ki jo bila vsa zarjavela in katero kopito je bilo že čisto obdrseno od roka. Bilo je čudno gledati, kako visoka stanka, malokoli, stopa z velikimi koraki po snegu. Pomočniki čevlji ji je segala precej čez črno ruto, ki je obdajala njeno glavo in skrivala pod seboj njene bele lase, katerih ni bilo nikoli ni videl.

Nekega dne pa so prišli Prusi. Bili so porazdeljeni med prebivalce, kolikor je pač kdo imel prostora in premoženja. Pri starih, o kateri se je vedelo, da je bogata, so bili nastanjeni štirje. Bili so to štirje veliki možje, s plavo brado in z modrimi očmi in navzile naporom, ki so jih prenašali, še vedno dobro rejeni. Dasi so bili v zasledenem ozemlju, so bili vendarle še precej dobrodošni. Nasprotni ostareli ženi so bili zelo uslužni in potrpežljivi ter so ji prihranjivali, kolikor je bilo mogoče, vsakršen trud in nepotreben izdelek. Vsako jutro so se umivali vsi štirje z zavijanimi rokavi ob studenem, opranem z ledeno hladno vodo svojo rožnato belo kožo. Medtem pa je stanka letala semintja ter pripravljala zajtrk. Potem so pometali kuhinjo, brišali okna, sekali drva, lupili krompir, prali perilo, opravljajoč tako vsako delo v hiši, kakor štirje dobri sinovi okoli svoje matere.

Toda stanka je brez prestanka mislila na svojega velikega in suhega sina, s krivim nosom, z rjavimi očmi in z močnimi brkami. Sleherni dan je izpraševala vsakega izmed štirih vojakov, ki so bili nastanjeni v njeni hišici: "Ali veste, kam je krenil tridesetletni francoski polk? Moj fant stoji v njem."

Odgovarjali so ji v slabi francoski: "Ne, ne vemo, prav nič ne vemo!"

Videč njeno bol in skrb, so ji skušali z raznimi uslugami olajšati njeno stanje, kar tudi oni so imeli vsak svojo mater tam daleč neke. In čeprav so bili sovražniki, jih je stanka sčasoma vajila.

V okolici pa so potem govorili ljudje, kedar je ušla govorica na Nemece pri divji materi: "Ti štirje imajo pač dobro postlano!"

Nekega jutra, ko je bila stanka sama doma, zapazi, da se iz daljave bliža človek k njeni bajti. Skoraj ga je spoznala. Bil je to stari pismonoša, ki je raznašal pisma po okolici. Izročil ji je zvito pisemce. Stanka je takoj nadela svoje oči, katerih se je posluževala pri šivanju, ter začela čitati:

Divja mati!
To je pismo Vam prinaša žalostno novico. Vašega sina Viktorja je večer ubila krogla ter ga raztrgala na dva kosa. Bil sem čisto blizu njega, ker sva služila v isti četi. Večkrat mi je govoril, da naj vam javim, ako bi se mu slučajno pripetila kakšna nesreča.

Yael sem se iz njegovega žepa uro, katero vam prinesem, ko bo vojna končana.

Prijateljski Vas pozdravljam
Cezar Rivot,
vojak 23. polka.

Pismo je bilo napisano pred tremi tedni.

Izpočetka ni mogla jokati. Misli je samo: "Glej, tudi Viktor je ubit." Toda polagoma so se njene oči zasolile in žalost je prevzela njeno srce. Strašne in mučne misli so ji prešinjale glavo ena za drugo. Nikoli več ga ne bo poljubila, svojega velikega fanta, nikoli več! Orožniki so ji ubili moža, Prusi pa sina. In krogla ga je raztrgala na dva kosa. Zdelo se ji je, da vidi ta strašni prizor: odtrgano glavo z odprtimi očmi, usta pa grizejo še močne brke, kakor je to delal navadno, kedar so se razrezili. Kaj so neki storili z njegovim truplom? Ko bi ga ji vsaj vrnili, kakor so ji prinesli nekoč moža, s kroglo v sredini čela!

Naenkrat zasliši človeški glas. Bili so Prusi, ki so se vračali iz vasi. Hitro je skrila pisemce in sprejela jih je tiho ter z navadnim izrazom lica, obrisaviš poprej skrbno zasoljene oči.

Vsi štirje so se smejali ter bili neizmerno veseli, kajti prinesli so s seboj zajca, zatrjujoč starki, da bo to danes prav dobro kosilo.

Takoj je bila pripravljena za kosilo. Toda, ko bi morala ubiti zajca, ji je zmanjkalo hrabrosti, čeprav jih je ubila že veliko. Eden izmed vojakov ga je potem udaril s pestjo za ušesa.

Slekla je kožo z rdečega telesa mrtve živali. Toda pogled na kri, ki je poročila njene roke, mlajša kri, ki se je polagoma strjevala pred njepljimi očmi, vse to jo je pretreslo od nog do glave. Vedno je videla pred seboj svojega sina, raztrganega v dva kosa.

Ko je sedla s Prusi za mizo, ni mogla pokusiti niti žlice. Oni štirje pa so pojedli zajca ne odiraje se nanjo. Gledala je vanje postrani, molče in s tajno mislijo v duši. Izraz lica pa ji je ostal brezčustven, da vojakji pač ničesar niso mogli slutiti.

Naenkrat izpregovori: "Toliko časa smo že skupaj, pa še vedno ne vem vaših imen." Vojaki so jo s težavo razumeli, kaj hoče, ter ji rekli svoja imena. Toda to ji ni zadostovalo. Dala si je napisati na kos papirja tudi naslove njihovih rodbin in, nadevši preko velikega nosa svoje oči, začela je premočrati nerazumljivo pisavo. Nato je skrbno žela listič ter ga spravila v žep, kjer je imela shranjeno tudi pisno, ki ji je poročalo o sinovi smrti.

Po kosilu pa je rekla vojakom: "Sedaj pa grem na delo za vas."

In začela je nositi seno na podstrežje, tja, kjer so spali vojakji. Vojaki so se začudili njenemu ponajenju; ona jim obrazložila, da dela to samo radi tega, da jim bo topleje. Tedaj pa so ji pomagali. In napolnili so polno podstrežje s senom in s slamo ter si takorekoč napravili sobo od štirih slamnatih sten, kjer so polno zdravega vonja, kajter so, bo dalo izvrstno spali.

Pri večerji se je eden izmed vojakov vznemirjal, videč, da stanka še vedno ne mara nič jesti. Trdila je, da ima krč v črevesju. Nato je zanetila v peč, da bi postalo toplo, štirje Nemei pa so odšli na svoje ležišče, po lestvici, ki so se je posluževali vsak vedno.

Pri večerji se je eden izmed vojakov vznemirjal, videč, da stanka še vedno ne mara nič jesti. Trdila je, da ima krč v črevesju. Nato je zanetila v peč, da bi postalo toplo, štirje Nemei pa so odšli na svoje ležišče, po lestvici, ki so se je posluževali vsak vedno.

Pri večerji se je eden izmed vojakov vznemirjal, videč, da stanka še vedno ne mara nič jesti. Trdila je, da ima krč v črevesju. Nato je zanetila v peč, da bi postalo toplo, štirje Nemei pa so odšli na svoje ležišče, po lestvici, ki so se je posluževali vsak vedno.

Pri večerji se je eden izmed vojakov vznemirjal, videč, da stanka še vedno ne mara nič jesti. Trdila je, da ima krč v črevesju. Nato je zanetila v peč, da bi postalo toplo, štirje Nemei pa so odšli na svoje ležišče, po lestvici, ki so se je posluževali vsak vedno.

Delovanje Ameriškega Rdečega Križa v Evropi

Washington, D. C.

Nekaj preko tisoč uslužbencev Ameriškega Rdečega Križa se nahaja, glasom zadnjega poročila glavnega urada, še vedno v Evropi v aktivnem pripomožnem delovanju. Velik del obojja se nahaja na Francoskem, poglavito v zvezi s skladišči blaga, potrebne za relief, in njegovim prevajanjem v razne kraje. Oseboje, deljeno k raznim komisijam, ki delujejo v posrednih pokrajinah pod vodstvom osrednjega urada na Francoskem, znaša sledeče število: Francija 28, Albanija 65, Čehoslovakija 3, Grška 5, Italija 29, Jugoslavija 140, Poljska 131, Rumunska 29, Zapadna Rusija 54, Južna Rusija 25, Anglija 5 in Dunaj 12.

Dasi je delo Ameriškega Rdečega Križa onstran morja še vedno velike važnosti in ima najbolj blagodatne posledice, vendar se isto stopnjuje opušča tako hitro, ko likor je to mogoče storiti v skladu z obvezami človekoljubja, in to v vseh deželah, razen Poljske, baltskih držav in Južne Rusije, kjer je trpljenje tako, da treba absolutno nadaljne pomoči Ameriškega Rdečega Križa. Col. Olds, poverjenik Ameriškega Rdečega Križa za Evropo, navaja, kako Ameriški Rdeči Križ izpolnjuje v Evropi svoje poslanstvo:

Značaj delovanja na Balkanu se premenjava iz nujnostne pripomožne akcije v zdravniško službo in v to, da pomaga onim narodom, da si sami ustvarijo svojo pripomožno masinerijo. Da se pride v okoliščini, ki je na stališča na Dunaju, se je dalo temu mestu za \$1.200.000 raznega materiala za relief. V Italiji se delo omejuje na domačo pomoč družinam onih, ki so služili v ameriški vojski, in Amerikancem, ki so služili v italijanski vojski in ki bi se radi povrnili v Ameriko. Najbolj razsežno je sedaj delovanje na Poljskem, kjer se Ameriški Rdeči Križ v zvezi z Ligo Društev Rde-

čega Križa bori proti epidemiji tifusa in skrb za revne begunce, ki so truhoma vračajo domov. Čehoslovakiji so pridružene bolničarke, ki pomagajo k nastvarjenju narodnega bolničarskega sistema in sodelujejo s Čehoslovakijskim Rdečim Križem pri razdeljevanju 150 vagonov pripomožnega materiala, poslanega od ameriške organizacije v minulem poletju. Delo na Francoskem je še obsežno, a stalno pojema do zaključka okoli 1. julija.

Po prepiranju Col. Oldsa bo ruski problem eden izmed najbolj važnih in se sedaj z vso energijo usmerjajo potrebne zaloge materiala za razdelitev po postajah ob Baltičkem in Črnem morju, radi tega se je oseboje v baltskih pokrajinah povisalo od 54 na 70. Ukretilo se je tudi potrebno, da se organizira v Carigradu relief v pomoč beguncem iz Južne Rusije.

Dodatno k tem večjim nalogam, ki jih izvršuje Ameriški Rdeči Križ v Evropi, je še kakih dvajset drugih panog delovanja v korist bednim otrokom v evropskih pokrajinah, upravljenih od Junior Red Cross, ki ga podpira 14 milijonov ameriških otrok, njegovih članov.

DOBRODELNOST ŠVICARJEV.
Ženeva, Švica, 29. februarja. — Rekord Švice glede dobrodelnosti tekom vojne in pozneje predstavljajo prednost številnih komentirjev v listih ter se daje izraza mnenju, da je to velik uspeh za tako majhen narod. Izra podpisana premirja je poslala Švica 250 vozov živil, oblek in medicini, ki so stali 8.500.000 frankov, katero svoto se je zbralo potom prostovoljnih prispevkov. Vsak mesec se nahaja v švicarskih bolnišnicah 43 tisoč otrok iz Budimpešte, Berlina in z Dunaja.

"Tam notri so!"
Vse se je stiskalo okoli nje. — Prus pa jo je vprašal: "Kako se je vnelo?"
Ona odgovori: "Jaz sem zažgala!"
Izpočetka niso hoteli verjeti, misleč, da jo je neareca spravila ob zdravo pamet. Potem pa, ko so jo vsi obkrožili in poslušali, je pripovedovala vso stvar od kraja do konca, od pisma, ki ga je sprejela, pa do zadnjega krika vojakov, zgorelih ob enem z bajto. Nobene podrobnosti ni pozabila, niti kar je storila, niti kar je pri tem občutila.

Ko je dokončala, je izvlekla iz žepa dva lističa, in da bi bolje razločevala enega od drugega ob požemajoči svetlobi požara, je nataknila še enkrat svoje oči, nato pa je rekla, pokazujoč na prvega: "To je smrt Viktorja!" Pokazujoč na drugega, je dodala, mahinirši z roko proti rdečim razvalinam: "To pa so njihova imena, da se lahko javi njihovim rodbinam domov." Mirno je pomohila beli listič častniku ter mu rekla: "Napiste vse, kakor se je zgodilo in recite njihovim staršem, da sem to storila jaz, Viktorija Simon, divja mati. Pa ne pozabite!"

Častnik je v nemškem jeziku zaklical neka povelja. Zgrabili so jo ter jo postavili še k vročemu zidu zgorele kolibe. Dvanajst vojakov se je urno postavilo na njej nasproti, od prilike na dvajset korakov. Ona se ni ganila. Vse je razumela in pričakovala je.

Še eno povelje in njemu je takoj sledil dolgotrajen pok. En stral je zakasnel ter padel čisto sam za drugimi.

Starša ni padla. Zgrčnila se je, kot bi ji bili noge podržali.

Nemški častnik je stopil k njej. Bila je od krogel skoraj presekana v dva dela, v rokah pa je še držala zmečkan pismo o sinovi smrti, oblit z lastno krvjo.

Jaz pa sem mislil na matere žilnih vojakov, zgorelih tu notri, ter na neustrahno hrabrost te druge matere, ki je bila ustreljena ob zidu.

Pobral sem v spomin majhen kosček, še vedno očrnel od požara.

Jaz pa sem mislil na matere žilnih vojakov, zgorelih tu notri, ter na neustrahno hrabrost te druge matere, ki je bila ustreljena ob zidu.

Pobral sem v spomin majhen kosček, še vedno očrnel od požara.

Jaz pa sem mislil na matere žilnih vojakov, zgorelih tu notri, ter na neustrahno hrabrost te druge matere, ki je bila ustreljena ob zidu.

Pobral sem v spomin majhen kosček, še vedno očrnel od požara.

čega Križa bori proti epidemiji tifusa in skrb za revne begunce, ki so truhoma vračajo domov. Čehoslovakiji so pridružene bolničarke, ki pomagajo k nastvarjenju narodnega bolničarskega sistema in sodelujejo s Čehoslovakijskim Rdečim Križem pri razdeljevanju 150 vagonov pripomožnega materiala, poslanega od ameriške organizacije v minulem poletju. Delo na Francoskem je še obsežno, a stalno pojema do zaključka okoli 1. julija.

Po prepiranju Col. Oldsa bo ruski problem eden izmed najbolj važnih in se sedaj z vso energijo usmerjajo potrebne zaloge materiala za razdelitev po postajah ob Baltičkem in Črnem morju, radi tega se je oseboje v baltskih pokrajinah povisalo od 54 na 70. Ukretilo se je tudi potrebno, da se organizira v Carigradu relief v pomoč beguncem iz Južne Rusije.

Dodatno k tem večjim nalogam, ki jih izvršuje Ameriški Rdeči Križ v Evropi, je še kakih dvajset drugih panog delovanja v korist bednim otrokom v evropskih pokrajinah, upravljenih od Junior Red Cross, ki ga podpira 14 milijonov ameriških otrok, njegovih članov.

DOBRODELNOST ŠVICARJEV.
Ženeva, Švica, 29. februarja. — Rekord Švice glede dobrodelnosti tekom vojne in pozneje predstavljajo prednost številnih komentirjev v listih ter se daje izraza mnenju, da je to velik uspeh za tako majhen narod. Izra podpisana premirja je poslala Švica 250 vozov živil, oblek in medicini, ki so stali 8.500.000 frankov, katero svoto se je zbralo potom prostovoljnih prispevkov. Vsak mesec se nahaja v švicarskih bolnišnicah 43 tisoč otrok iz Budimpešte, Berlina in z Dunaja.

"Tam notri so!"
Vse se je stiskalo okoli nje. — Prus pa jo je vprašal: "Kako se je vnelo?"
Ona odgovori: "Jaz sem zažgala!"
Izpočetka niso hoteli verjeti, misleč, da jo je neareca spravila ob zdravo pamet. Potem pa, ko so jo vsi obkrožili in poslušali, je pripovedovala vso stvar od kraja do konca, od pisma, ki ga je sprejela, pa do zadnjega krika vojakov, zgorelih ob enem z bajto. Nobene podrobnosti ni pozabila, niti kar je storila, niti kar je pri tem občutila.

Ko je dokončala, je izvlekla iz žepa dva lističa, in da bi bolje razločevala enega od drugega ob požemajoči svetlobi požara, je nataknila še enkrat svoje oči, nato pa je rekla, pokazujoč na prvega: "To je smrt Viktorja!" Pokazujoč na drugega, je dodala, mahinirši z roko proti rdečim razvalinam: "To pa so njihova imena, da se lahko javi njihovim rodbinam domov." Mirno je pomohila beli listič častniku ter mu rekla: "Napiste vse, kakor se je zgodilo in recite njihovim staršem, da sem to storila jaz, Viktorija Simon, divja mati. Pa ne pozabite!"

Častnik je v nemškem jeziku zaklical neka povelja. Zgrabili so jo ter jo postavili še k vročemu zidu zgorele kolibe. Dvanajst vojakov se je urno postavilo na njej nasproti, od prilike na dvajset korakov. Ona se ni ganila. Vse je razumela in pričakovala je.

Še eno povelje in njemu je takoj sledil dolgotrajen pok. En stral je zakasnel ter padel čisto sam za drugimi.

Starša ni padla. Zgrčnila se je, kot bi ji bili noge podržali.

Nemški častnik je stopil k njej. Bila je od krogel skoraj presekana v dva dela, v rokah pa je še držala zmečkan pismo o sinovi smrti, oblit z lastno krvjo.

Jaz pa sem mislil na matere žilnih vojakov, zgorelih tu notri, ter na neustrahno hrabrost te druge matere, ki je bila ustreljena ob zidu.

Pobral sem v spomin majhen kosček, še vedno očrnel od požara.

Jaz pa sem mislil na matere žilnih vojakov, zgorelih tu notri, ter na neustrahno hrabrost te druge matere, ki je bila ustreljena ob zidu.

Pobral sem v spomin majhen kosček, še vedno očrnel od požara.

Jaz pa sem mislil na matere žilnih vojakov, zgorelih tu notri, ter na neustrahno hrabrost te druge matere, ki je bila ustreljena ob zidu.

Pobral sem v spomin majhen kosček, še vedno očrnel od požara.

Jaz pa sem mislil na matere žilnih vojakov, zgorelih tu notri, ter na neustrahno hrabrost te druge matere, ki je bila ustreljena ob zidu.

Pobral sem v spomin majhen kosček, še vedno očrnel od požara.

Jaz pa sem mislil na matere žilnih vojakov, zgorelih tu notri, ter na neustrahno hrabrost te druge matere, ki je bila ustreljena ob zidu.

Potreba prostih pristanišč

Piše Hugh Woodstock.

Trgovina! Kaj je to? Življenska kri sveta, reka močnatosti, kaplja moje in kaplja vaše krvi, kaplje krvi nešteti, ki tvorijo skupaj reko, ki oživlja celo telo. Trgovina je skupna svota vsega, kar možki in ženske proizvedejo ter izmenjavajo med seboj. Trgovina je menjalnica produktov dela.

Davek na vaš proizvod ni nikako izkoriščevanje. Je pa naslednje: vi ustvarite ali proizvedite nekaj, kar je toliko in toliko vredno. Od te svote prispevate toliko in toliko za skupno vlado. To je vaš davek. Davek v obliki carine se rabi, da se pospeši domača produkcija, da se zavaruje domača industrija in da se prepreči, da bi šlo preveč denarja iz dežele.

Nad takimi davki pa stojijo še drugi, katere pobirajo kot neke vrste dohodkov užitinarji, ki pa ne predstavljajo nikake plaše za produkcijo od njih strani. Tako se naprimer pobira gotove svote na pomolih in drugod.

Ker pa je trgovina življenska kri sveta in ker so nekateri narodi spoznali, da je neprekinjeni tok te reke bolj zdrav zanje kot pa nezalužena užitnina, se je porodila ideja prostega pristanišča. Ideja se je porodila v Srednjem veku in po številnih poskusih se jo smatra danes za največji uspeh trgovine in največjega pospeševalca trgovske aktivnosti. Svet govori o prostih pristaniščih, a prosta pristanišča bi morala biti velika, mehanično opremljena ozemlja. V tej novi obliki prostega pristanišča pa stoje Združene države na čelu ostalih.

Stvar se je pričela na naslednji način. Ko se je pričel pravi razvoj mednarodne trgovine v Srednjem veku, je vsak narod upletel na težkoče in siliti v ozemljih drugih narodov. Potrebovali so skladišča za nakladanje blaga, ne da bi bilo treba plačati prevelikih pristojbin. Pogosto ni bilo blago, poslano v pristanišče kake druge dežele, niti določeno, da bi se ga prodalo v dotični deželi in vsled tega se tudi ni smatralo za primerno, da bi se plačevalo v dotičnem pristanišču carinske pristojbine.

Tako so Italijani ustanovili naselbine v različnih pristaniščih Orienta, kjer je bilo blago lahko spravljeno pod varstvom italijanskih podanikov. Zgradilo se je v dotičnih pristaniščih tvornice. Hansi je ustanovila številna taka mesta v nemških in flamskih pristaniščih ter v mestih ob velikih rekah. Večina teh mest se je razvila v procvitajoča se trgovska in industrijska središča. Majhne pošiljave blaga se je uvažalo iz drugih dežel in te pošiljave se je spravilo v skladišča ali jih porabilo pri izdelovanju različnih predmetov ter nato zopet odposlalo, ne da bi bilo treba plačati kako carino.

Vsa taka mesta so imela pravice zdrav ter so bila koristna tako deželam, v kojih ozemlju so se nahajala kot narodom drugih dežel. Izraz prosto pristanišče se v strogem smislu besede prilaga le takim krajem, kjer se ne pobira nikake carine in kjer ne obstaja nikako carinsko nadzorstvo. V takih pristaniščih, — ki morajo plačevati najemnino za ozemlje ter se držati policijskih in sanitarnih predpisov, — razkladajo in nakladajo ladje, se kupuje in prodaja blago ter izdehnje stvari brez vsakega vmešavanja od strani fiskalnih oblasti.

Prosto pristanišče ni to, kar se ga pogosto imenuje, namreč "bukinja v carinskem zidu". Prosto pristanišče je le vdolbina na zunanji strani tega zidu za zavarovanje inozemske trgovine.

V Angliji niso prosta pristanišča nikdar obstajala. Leta 1552 se je nameravalo dvigniti Hull in Southampton na to mesto, a načrti se je pozneje opustilo.

V Avstro-Ogrski sta bili Reka in Trst prosta pristanišča od 1772 do 1893. V Nemčiji je bilo veliko prostih pristanišč, a leta 1888 je ostal le še Hamburg.

Francija je imela eno prvih prostih pristanišč v Marseillesu, katero pristanišče je uživalo to svobodnino skozi celi temni Srednji vek. Dunkirk je bil tudi prosto pristanišče, ko je tvoril del Flandrije.

Italija je imela v Srednjem veku veliko število prostih pristanišč Ancona, Brindisi, Messina, Sinigaglia in Benetke.

Rusija je napravila Arhangelsk prostim pristaniščem leta 1553 in sicer prav posebno za angleško trgovino. Od takrat pa do leta 1648 je smelo angleško blago v Rusijo brez carine za domačo porabo in tudi za transit v Perzijo.

Po usmerjenju angleškega Karola I. pa je car Aleksij prekladal to ugodnost. Dalnj pri Port Arturju je bil tekom ruske okupacije tudi prosto pristanišče in po končani vojni je Japonska obljubila, da bo obnovila ta privilegij.

Bilo je mogoče pripisovati velikanskemu uspehu prostih pristanišč kot Hongkong in Singapur pri pospešenju angleških trgovskih interesov, da se je enkrat obrnilo bolj resno pozornost na vrednost te ideje. Ameriške republike so se v preteklosti zavzemale za takozvani sistem bonrov; New Orleans je leta 1896 otvoril prost pomol in za njim je zgradil Seattle, Wash. občinske pomole, dvigalnike in skladišča in sicer z odličnim uspehom.

Sedanja tendenca je ta, da se sprejme staro idejo v modernem znanstvenem smislu.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČHAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDRUŽENIH DEŽAVAH

Sever's Regulator (Severov Regulator) je izborni zdravilo za trpeče senca, ki vsebuje pomoči v svojih številnih neprilicah in nerednostih. Veliko jih je že pisalo za življenjske pisma, v katerih slave zdravilne kakovosti tega zdravila. Pokušajte ga. Cena \$1.25 in 5 centov take.

Sever's Kidney and Liver Remedy (Severov Kidney and Liver Remedy) je izborni zdravilo za trpeče senca, ki vsebuje pomoči v svojih številnih neprilicah in nerednostih. Veliko jih je že pisalo za življenjske pisma, v katerih slave zdravilne kakovosti tega zdravila. Pokušajte ga. Cena \$1.25 in 5 centov take.

Sever's Blood Purifier (Severov Kričistilec) je izborni zdravilo za trpeče senca, ki vsebuje pomoči v svojih številnih neprilicah in nerednostih. Veliko jih je že pisalo za življenjske pisma, v katerih slave zdravilne kakovosti tega zdravila. Pokušajte ga. Cena \$1.25 in 5 centov take.

Ali kašljate?
Ne dopuščate, da bi se kašelj razvil. Zavstavite ga prej, predno se more razviti v kaj bolj nevarnega. Vi potrebujete dobro zdravilo, nekaj, kar je kos tej na logi in od katerega ste lahko vedno odvisni. Vselej tega postojajte naš nasvet in vzemite

Sever's Balsam for Lungs
Severov Balsam za Pljuča. To je ugodno zdravilo zoper kašelj za otroke kakor tudi za odrasle. Njegovi uspehi so bili in bodo vedno. Odrasli trpečje, tu morajo napore ter odstran napade. Pokušajte ga. Pri sniži boste, da je bit naš nasvet pravičen.

Priporočamo se za zdravilno kašelj, prehlada, zgoraj, pospeševanje se kašlja ter kašlja pri infarkt in bronhitis.
Cena 25 in 50 centov ter 1 ali 2 centa davka.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IA.

Usnje, vredno teže v srebru

Najbolj fantastična stvar, katero je završil demon visokih cen je bila, da je fino usnje za čevlje vredno dohesečno svoje teže v srebru.

Dvanajst unč srebra, ali takozvani Troy funt, je vrednih sedaj \$12.60. Dvanajst unč finega usnja (kidskin) pa predstavlja vrednost \$13.50. Če pa hočete imeti to usnje barvano, vas stane stvar tri dolarje več.

Preteklega julija je prišla velika zmešnjava v usnjarsko in čevlarsko industrijo. Na trgu je bilo veliko število kupeev in ti so predstavljali neorganizirano dr

GOZDNI ROMAR

FRANCOŠKI SPISAL GABRIEL FERRY.

Za "Glas Naroda" prevedel G. P.

(Nadaljevanje.)

167

Dva Indijanca sta čula ta kratki govor. Ne da bi čakala na povelje, katero sta poznala že vnaprej sta planila kot dve divji živali v koč, v kateri je ležal Fabijan. Zadostovala je minuta, da sta potegnili telo nesrečnega mladega moža pred utorbo.

Nato pa je videl Bois-Rose, kojega udje so se pričeli tresti, kako je črni sokol zapustil utorbo ter se približal Fabijanu. Dvakrat je Kanadee nameril na Indijanca, a dvakrat je legel oblak na njegove oči in puška se je tresla v njegovi hrokih kot dolga bilka trave v preriji, katero je zadel veter.

Črni sokol se je počasi sklonil in nož je zablskal v njegovi levi tik nad glavo Fabijana. V tem skrajnem trenutku se je roka Kanadee jenjala tresti, ko ga je presenetil nenaden polk. Črni sokol je padel z razbito glavo na Fabijana, katerega je pokril s svojim telesom ter krvavimi ostanki glave. Neki glas pa je ob istem času zaklical:

— To je moja zadnja beseda, ti rdeči pes.

Bil je to glas Pepeta.

Nadaljni strel je vrgel na tla nekega Indijanca. V tem slučaju pa je bila puška Bois-Roseja, ki je počila.

Tedaj pa so udri Apači na konjih, skozi odprtino v gozdu. Loka in breg Bobrovega jezera sta bila skoro prazna, ko sta Pepe in Kanadee, s puškama v rokah, prihitela, ne da bi videla, kako je na nasprotni strani Main Rouge, ki je nosil nezvestno Rosarito, izginil v spremstvu Mestiza v gozdu.

Izdajalski Mestizo je prepustil svoje zaveznike slučaju boja, da spravi sam svoj pleh na varno. Oba lovec sta videla le Fabijana. Planiti proti njemu ter prerazeti vezi, je bilo delo trenutka. Ubogi Kanadee ni mogel nič drugega kot za trenutek poljubljati sina, ki mu je bil vrnjen in španski lovec je molče opazoval to srečno skupino, kajti bal se je, da bi besede izdale solze, katerih ni mogel zadržati in ki so tekale po njegovem zagorelem licu.

Medtem pa je bil čuti na obeh straneh loke, tam, kjer sta ravno izginila oba pirata step in na nasprotni strani strašno vrvenje in kot hudoournik, ki plane nazaj, ko zadene na jez, tako je zaseda zopet bljuvala iz sebe jezdece, katere je ravno kar porila.

Eneinas je izvedel svoje naročilo, in dvajset vakerjev Don Avguščina, na čelu jim haciendero sam, je presenetilo Apače na stezi v gozdu ter jih potisnilo na loko nazaj.

Petniki, ki so se skrili v levjo jamo ter jih je lev ob svojem povratku v njej presenetil, niso mogli biti bolj presenečeni, kot sta bila oba lovec, ko sta videla, da so Indijanci zopet preplavili loko.

Zadnja nevarnost, čeprav velika, je mogla biti le za trenutek večja kot pa je bil pogum treh lovecev. Kanadee je imel svoje dete in to je bila zanj bistvena stvar. Vsi tedaj je prijel Fabijana ter skočil z njim za utorbo, dočim mu je Pepe sledil. Tam sta oba zopet hitro nabasala puški s trdnim sklepom, da vsaj sedaj umrejo vsi trije skupaj.

Položaj stvari pa se je kmalu izpremenil. Tumultu umikanja Indijancev je sledilo več strel in nekako pol ducata jezdecev je popadalo s konja.

— Pogum, Pepe, — je vzklikal Kanadee, — naši ljudje so tukaj ter napadajo Indijance za hrbtom. — Fabijan, — je nadaljeval, — če se lahko vzdržiš na nogah, se splazi za drevesa, kajti velikaški boj bo, katerega se bomo lotili.

Tok Indijancev je naraščal z vsako minuto ter se razdelil po celi površini loke Vakerji, katere je vodil Don Avguščin, so mogli konečno prodreti ter se raztegnili. Nekateri so bili na konjih, a večina je bila peš. Don Avguščin je bil med prvimi.

— Streljaj, Bois-Rose, streljaj ter kriči kot da nas je sto, — je zaklical Španec, ki se ni mogel nikdar ustavljati burnim strastem, ki so ga navedale.

V tem slučaju je gozdni romar trenutno ubogal in počila sta dva strela skupno. Dva Indijanca, katerima sta bili namenjeni krogli, sta padla s konja in tedaj se je dvignil krič, kot da ga je dvignilo najmanj deset vojakov.

Nato pa so vsi trije uporabili zmehnjavo, katero je še povečal ta napad za hrbtom planili izza utorbe. Fabijan je bil oborožen z nožem, katerega mu je stisnil v roke Kanadee, Bois-Rose je prijel za sekuro, ki je padla iz roke ubitega Indijanca in Pepe je vihtel svojo puško. Tako so planili vsi trije z divjim krikom v bojni metež.

Velikanski gozdni romar je bil sličen koscu, ki bi rad dovršil svoje dnevno delo ali pa gozdarju kojega sekira podira mladi les. Zadeval je svoje sovražnike z neodoljivo silo ter potegnil neprekinljivo krog železa krog Fabijana. Skušal si je priboriti pot do Don Avguščina, ki je bil obdan od sovražnikov ter se branil s svojim dolgim mečem. Konečno si je v resnici priboril krvavo pot do haciendera, ko je zadonel za njim strašni krik nekega znanega glasu.

Bil je Rayon Brulant, ki je krvav in razorožen, a z onesrečeno Rosarito v svojem naročju planil v odprtino, katero je napravila sekira Kanadea. Mladi vojak je imel le še toliko časa, da je z zmagovalnim krikom vrgel dekle v naročje očeta ter padel nato pod kopita konja.

Dočim se je Bois-Rose trudil, da zavaruje onega, kateremu se je imel toliko zahvaliti, je vihtel haciendero svoj meč, udaril konja v bok ter kmalu izginil iz loke skozi skrivnostni predor.

Strašno kot nadangelj bitke, je stal Kanadee nad telesom Rayon Brulanta, zadrževal presenečene sovražnike od njega ter vsled tega ni videl, kako so planili novi bojevniki od strani bobrovega jezera na bojišče, pokrito z mrliči.

Bila sta Main Rouge in Mestizo, katera so vrgli nazaj Wilson, Gayferos, Sir Fredrick ter Komanči. Oba pirata sta bila prisiljena vrniti se ter stala kmalu v neposredni bližini Kanadee ter Pepeta.

*Amerikane, čeprav pogumen, Sir Fredrick in vojniki Rayon Brulanta so se pomislili ali naj napadejo oba drzna roparja, čeprav je mladi Komanč oba sam napadel ter jim iztrgal Rosarito. Bil je Pepe, ki je prvi zapazil nenadni prihod ameriškega regnata in njegovega sina.

— Obrni se, Bois-Rose, — je zaklical Pepe.

Bois-Rose se je hitro obrnil ter stal svojima smrtnima sovražnikoma nasproti.

Tekom tega časa se je bojišče izpraznilo. Smrt Črnega sokola, besni napadi Kanadea, Fabijana in Španca, napori vakerjev, ki so junaki stali svojemu gospodarju na strani, — vse to je pripomoglo, da se je strah zopet lotil Indijancev. Nepričakovani prihod obeh strašnih zaveznikov je prišel vsled tega prepozno.

Z izjemno mrtvecev, katere so pustili na loki, so Indijanci pobegnili in vakerji so se podali v velikem številu na zasledovanje pobeglih, kakor hitro je Don Avguščin s svojim dragocenim plenom izginil.

Dragocena Tonika.

Dolžnosti, ki jih ima opravljati želodec in ves prebavni sistem, so večkrat težke ter pušajo telesne dele v oslabelem položaju. Trpeči hrepeni po toniki, po zdravilu, ki bi ga ne le oživilo, pač pa tudi ohranilo njegove prebavne organe, delujoče skladno z naravnimi postavitvami. Če se ga je uporabljalo dovolj zgodaj, je bil v takih slučajih jako pripraven

SEVERA'S ESORKA

(prej znan pod imenom Severov Želodni Grenčec) ki je izboren želodni mirilec dobra odvajalna tonika, katere priporočajo za csiabala, stare in okrevajoče ljudi. Njegove zdravilne sestavine ga napravljajo kot zaupno zdravilo pri zdravljenju zaprtja, neprebrave, dispepsije, izgube teka ter splošne oslabelega stanja prebavnega sistema. Poskusajte steklenico tega zdravila danes. Cena 75 in \$1.50, davek 3 ali 6 centov. Prodajajo ga vsi lekarnarji.

W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa

Koroške novice

Našel smrt v jezoru.

V Vrbskem jezoru je utonil okrog 50 let stari, neženjeni delavec Alojzij Napokoj iz Šmarjete pri Ribnici. Z drvarjem Martinom Kusterle sta vozila z neko malo ladjo sol iz Gorice ob jezoru v Ribnico. Skoro sredi jezera pa je Napokoj pri veslanju zdrsnilo, in ker ni bilo rešitve, je revež utonil.

Šolstvo.

Iz Velikovec poročajo: Na državni gimnaziji sta se otvorila prvi in drugi razred. V prvem razredu je 34 dijakov in ena dijakinja, v drugem razredu je 12 dijakov, skupaj 47 dijakov. — Na državnem učiteljskem se je otvoril prvi letnik, katerega obiskuje 13 učiteljskih in 9 učiteljskine, skupaj 22. — Meščanska šola, trirazredna, je letos mešana. V prvem razredu je 17 učencev in 26 učenk, v drugem razredu 20 učencev in 20 učenek, v tretjem razredu 13 učencev in 15 učenek, skupaj 50 učencev in 61 učenka. — Dekliška ljudska šola, nastanjena v "Narodni šoli" v St. Rupertu, šteje 209 učenek. — Kmetijsko šolo pri Hoprijanu obiskuje 13 učencev. — Gospodinska šola v "Narodni šoli" v St. Rupertu ima 15 učenek.

Dijaški dom je nastanjen v dr. Hudelstovi hiši tik mestne župnijske cerkve. V njem se nahaja 46 dijakov, ki imajo tam stanovanje in vsi oskrbo. Zavod vzorno vodi skreni mladinsko ljub. g. Pavel Gril.

Internat šolskih sester v "Nar. šoli" v St. Rupertu je dosegel letos višek obiska, namreč 43 gojenk in gojencev. Od teh obiskuje državno učiteljsko 6 učiteljskine, gimnazijo 1 dijak in 1 dijakinja, meščansko šolo 3 učenci in 16 učenek, deklisko ljudsko šolo 1 učenka, gospodinsko šolo 15 učenek, skupaj 39 gojenk in 4 gojencev.

Smrtna kosa.

Smrt je končala življenje nadebudnemu dijaku Francetu Žvabu z Letinj. Bil je jako nadarjen. Studiral je v Kranju, kjer se ga je lotila griza, ki ji je v osmih dneh že podlegel. K večnemu počitku so ga položili istotam.

Nemški trgovci.

V Jugoslaviji nič ne dobite, samo v Celovcu, tam je vse tako poceni, tam imajo dovolj živeža itd. Tako govorijo nemški trgovci na pram slovenskim nakupovalcem, pri tem pa ima Gospodarska družba v Sinčevsi velike zaloge, toda nemški trgovci tam nočejo kupovati, samo da morejo hujkati. Iz Celovca pa prihajajo dan za dnem na urade izstradani ljudje, ki s povzdigjenimi rokami prosijo, da se jim dovoli nekaj kilogramov živeža vzeti s seboj v Celovec, kjer stane 1 meter lodna 380—400 kron, medtem ko dobiš v Sinčevsi najboljšo blago po 180—200 kron. Trgovci pa, ki nakupijo v Sinčevsi po nizkih cenah blago, je prodajajo po visokih cenah, trdeč, da je v Jugoslaviji vse tako drago. V Sinčevsi se dobi čakalja vraga za 40 vin, v Velikovec pa se prodaja po 70 vin. To ni lepo.

Gospodarska družba v Sinčevsi bo v kratkem začela na drobno prodajati blago, potem bo ljudstvo šele videlo, kako so nemški trgovci

začimbo, selišča in najraznovrstnejša

domača zdravila

katera pripravi magr. Knapp, imam vedno v zalogi.

Pišite po brezplačni eniki.

MATH. PEZDIR

P. O. Box 772, City Hall Station

NEW YORK CITY.

NAZNANILO.

Naznanjamo vsem znanecem, prijateljem, sorodnikom, kakor tudi društvenim sobratom žalostno vest, da smo izgubili iz naše srede sobrata

MATIJA RUPARJA.

člana našega društva "Za združenje" št. 117 SDPZ. v Broughtonu, Pa.

Bilo je okrog 9. ure dne 23. februarja pri delu pri Porter Mine, kjer je bil ranjki vposlen. Ob omenjenem času se je vrgla plast kamna in ga na mestu ubila.

Blagopokojni je bil rojen dne 24. februarja 1875 v vasi Grene pri Sv. Duhu, p. Škofja Loka na Gorenjskem. Doma zapuša ženo vdovo Marijo in menda 4 nedorastle otroke, a tu v Ameriki pa svaka Florijan Debelaka, katerega na tem mestu izraža naše društvo globoko sožalje.

Pogreb pokojnega sobrata se je vršil dne 25. februarja iz slovenske dvorane na katoliško pokopališče Castle Shanon ob 9. uri zjutraj ou veliki vdeležbi zgoraj omenjenega društva, kakor tudi članov društva "Zvezda" šte. 52 SNPJ, katerega član je bil tudi več let.

Prerano umrl sobrat, društvo "Za združenje" št. 117 SDPZ. Ti kliče: Počivaj mirno v ameriški zemlji!

Michael Mali, predsednik.

John Dolnar, tajnik.

John Žitnik, blagajnik.

Broughton, Pa., 25. feb. 1920.

(28-2-23)

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Potrtega srea naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem širom Amerike in stare domovine, da je neizprosna smrt pretrgala nit življenja dne 29. januarja ob 3. uri 40 minut popoldne po kratki in mučni bolezni mojemu nepozabljenemu bratu

FRANKU ŠIMČIČU.

Zbolel je pred tednom dni za pljučnico, kateri bolezni je tudi podlegel. Pogreb se je vršil dne 4. februarja med 9. in 10. uro po katoliškem obredu v Aberdeenu, Wash.

Pokojni Frank je bil rojen leta 1889 v Lipi, fara Jelšane, Primorsko. V Ameriki zapuša mene žalujčega brata, v starem kraju pa enega brata in eno sestro. Bil je blagega in mirnega značaja ter priljubljen v celi okolici.

Tem potom se najsrečnejše zahvalim vsem onim, ki so ga obiskali v hiši žalosti ter ga spremlili k večnemu počitku.

Bodi mu lahka ameriška zemlja! Joe Šimčič, žalujoči brat.

P. O. Box 85, Delagua, Colo.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim sream naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem žalostno vest, da mi je nemila smrt vzela s tega sveta mojo preljubljeno soprogo

KATARINO PRONETIČ,

roj. Furjan.

Bolehala je samo 9 dni za influenco, kateri se je pridružila še pljučnica. Umrla je 17. februarja ob eni uri popoldne v Memorial bolnišnici v Johnstownu, Pa., prevideha s svetimi zakramenti za umirajočega. Pogreb se je vršil 20. februarja popoldne po cerkvenem obredu na katoliško pokopališče v Morrellville.

Ranjka je bila rojena leta 1887 na Črnem vrhu pri Idriji. Tukaj zapuša mene žalujčega soproga in 4 nedorastle otroke, najstarejši je star 8 let, najmlajši pa 2 leti, ter enega bratrance.

Tem potom se najlepše zahvaljujem družini Sopčič ter njenemu bratrancu, kateri so ji bili v tolažbo in pomoč v času njene bolezni. Zahvaljujem se tudi vsem onim, kateri so se vdeležili njenega pogreba.

Tebi, preljuba, nepozabljena žena in mati, naj bo lahka ameriška zemlja, počivaj v miru in večna luč naj ti svetli!

Zahvalni ostali:

Rudolf Pronetič, soproga.

Rudolf, Ciril, Johnny in Milly, otroci.

Jernej Semer, bratranec.

Johnstown, Pa., 27. feb. 1920.

(1-2-3)

STAROKRAJSKI SLOVENSKI

ZDRAVNIK.

Dr. M. MILOJEVIČ

417 Wood St., Pittsburgh, Pa.

Kje je JOHN BARAGA? Doma je iz Loškega Potoka, podomače Petrov. Nahajal se je svoječasno v West Virginiji. Imam mu poročati več važnih stvari iz starega kraja, zato ga prosim, da se oglasi, ali pa če kdo ve zanj, da mi naznani njegov naslov. — Frank Huter, 185 Throop Ave., Brooklyn, N. Y. (1-2-3)

Kje je moj brat KAROL SELAN? Doma je iz Brda št. 34, p. Viš pri Ljubljani. Pred dvema letoma se je nahajal v ruskem ujetništvu v Barnoulu, Altajska gubernija, Sibirija, lager vojnopoljnih Baroh No. 1. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njega, da mi naznani njegov naslov, za kar bom zelo hvaležen, ako pa sam čita te vrstice, naj se javi svoji sestri: Mrs. Pauline Tičar (rojena Selan), 5645 Carnegie Ave., Pittsburgh, Pa., U. S. America. (1-4-3)

Iščem bratrance JOSIPA ABRA-NOVIČ iz sela Grahel. Pred par leti se je nahajal v Clevelandu, Ohio. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, naj mi blagovoli naznaniti, ker mu imam nekaj raztolmačiti o stari domovini, ali pa naj se mi sam javi na naslov: Paul Donkovic, Box 303, Edenborn, Pa. (28-2-13)

PROŠNJA.

Spodaj podpisani želim izvedeti podrobnosti o mojem bratu ALOJZIJ SVETLINU. Kakor sem izvedel, je bil podstut v rovu nekje v Amosa, Mich., približno pred dvema letoma. Prosim cenjene rojake po Ameriki, če kateri ve kaj o njem, da mi blagovoli naznaniti na zdolaj navedeni naslov. Za vsako sporočilo bom zelo hvaležen.

Obenem iščem svojega švagra ANDREJA FRANK iz Badljevine, kotar Pakrac, Slavonija. Če kdo rojakov ve za njegov naslov, ga prosim, naj mi naznani; ako pa sam čita te vrstice, naj mi piše na naslov:

Franz Svetlin,

Bahnhofstrasse,

Buchs,

Europe, Switzerland.

(28-2-23)

Kdo kaj ve o rojaku FRANKU KOMATAR? V Ameriko je prišel leta 1913 iz vasi Metnej št. 26, pošta Zatična, Dolenjsko. Naselil se je v Carlisle, W. Va., kjer je delal še v l. 1915 v premogorovu. Tum je bil zapisan pod imenom Comotar ali pa Jean Horry. Kakor se čuje, je bil ponesrečen v mesecu maju 1915 in od takrat se nič več ne ve o njem. Morda se najde kdo, ki kaj ve o njem, zato prosimo, da nam poroča vse podrobnosti o njem, da ustrežemo njegovim staršem v domovini. Vsa tozadevna pojasnila pošljite na ime: Komatar, c/o Glas Naroda, 82 Cortlandt St., New York, N. Y. (27-2-13)

KRETANJE PARNIKOV

KEDAJ ODPLUJEJO IZ

NEW YORKA

La Touraine	6 marca	Havre
Noordam	6 marca	Rotterdam
Philadelphia	6 marca	Cherbourg
President Wilson	6 marca	Trst
Rochembeau	16 marca	Havre
France	18 marca	Havre
Rotterdam	20 marca	Rotterdam
Adriatic	20 marca	Cherbourg
La Savoie	27 marca	Havre
St. Paul	16 marca	Cherbourg
Argentina	27 marca	Trst
Lapland	3 aprila	Rotterdam
New Amsterdam	3 aprila	Rotterdam
Philadelphia	3 aprila	Cherbourg
La Touraine	3 aprila	Havre

Glede cen za vozne listke in vsa druga pojasnila, obrnite se na tvrdko

FRANKSAXER

82 Cortland St. New York

Cosulich Line

Direktna pot na Grsko in, v Trst

Parnik President Wilson odpluje

9. marca

Parnik Argentina odpluje

30. marca

Parniki odplujejo od pomena 7. o

vznokju 41. ulice, So. Brooklyn

Za cene in druge informacije se

obrnite na

PHELPS BROTHERS & CO.

Passenger Department

4 West Street New York

Iščem svojega brata FRANKA ČEČELIČ, doma iz Regerčevsi št. 21 na Dolenjskem. Bival je pred časom v East Heleni, Mont., Box 156, a sedaj ne vem zanj. Cenjene rojake po širni Ameriki prosim, ako kdo ve za njegov naslov, da mi ga sporočijo za kar bom vsakemu zelo hvaležen, ker mu imam sporočiti več važnih novic iz starega kraja; ako pa sam čita te vrstice, naj se pa sam oglasi svojemu bratu: Anthony Čečelič, 3127 West 105. St., Cleveland, Ohio. (28-2-53)

PISMA IZ STAREGA KRAJA

imajo v našem uradu sledeči:

JOŽEF GORNIK od žene iz Martinjaka. Svoječasno je bil v Clevelandu, Ohio, na 1422 East 55. St.

ANA POJE od Franjice Zbanič iz Čabra. Svoječasno je bila na 212 Graham Ave., Brooklyn, N. Y.

LOUIS MODERC od Giovanni Modere iz Gorice ter od brata in svaka.

JOHN GALLIAN od Mijo Cetina iz Petrinja na Hrvaškem.

JOHN RUDOLF od Ivanke Rudolf iz vasi Ravna. Svoječasno je bival v Richwoodu, W. Va., Camp 50.

LUKA JAMNIKAR od svojega brata iz Rožne doline. Bil je pri vojaki pod imenom Jeninger v Nogales, Ariz.

JOŽEF MEGLIČ, mizar, ki je delal v Brooklyn, N. Y., od svoje žene Ivane Ivane Meglič iz Ljubljane.

URBAN STRAŽIŠAR od Helene Stražisar iz Škufce.

IGNACIJ MASTEN od Ane Masten iz vasi Središče na Stajerskem.

JOŽEF ŽAGAR od svoje sestre Ivane Žagar iz Iške vasi pri Studencu in od očeta Jožefa Žagar.

JANEZ PETRIČ od sestre Mihaele na Jesenicah.

TORNTIČ od brata Janeza iz Gore, pošta Šmarje.

MARIJA THOMO od Marije Žagar iz Ljubljane.

KOLOMAN NEMETH od Jelenke Nemeth iz Ljubljane.

MATO GAJDEK od Dije Gajdek iz Gline.

JOS. STIFERNIK, ANGELA PRIMC, sedaj omožena KOSIČ, od Jerice Prime.

KAPŠ, rojena FERRI, od Katarine Prešern.

LUDOVIK, BENJAMIN in ALOJZIJ HROVAT od brata Franceta Hrovat, Zagradec Fužina.

ANTON ZORNADA, ki je bil v Mammoth, Cal., od brata Zornada iz Roč v Istri.

LUDVIG ČOP ima pismo od žene Ane Čop iz Pleščima.

JOŽEF SVET od Terezije Jelovšek, Bučka pri Krškem.

JOHN FABJANČIČ od Alojzija Habjančič, Sv. Duh pri Krškem.

ANTON KOMPOŠ od Mimi Kompoš, Planica št. 35, Rateče, Kranjska gora.

FRANK MALNAR ima pismo od sestre Marije Ožbolt.

JOŽEF GROBOLŠEK od sestre Ane Mohar.

FRANK IRT od matere Marije Irt.

MARIJA PAULIN od Rozalije Paulin.

JOSEPH ŠHAGAR od Ane Roks.